

Protokół
z posiedzenia Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej
w dniu 18 stycznia 2022 r. ¹

PROPONOWANY PORZĄDEK POSIEDZENIA:

1. Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.
2. Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Komisji w dniu 10 listopada 2021 r.
3. Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Komisji w dniu 18 listopada 2021 r.
4. Opiniowanie projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” (druk VI/489).
5. Sprawy różne.

Ad. 1.

Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.

Przewodniczący Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Józef Kubica, otworzył posiedzenie Komisji i przywitał zebranych. Minutą ciszy uczczono pamięć pani Małgorzaty Zarychty-Surówki, zmarłej Radnej Sejmiku.

Porządek posiedzenia rozszerzono o jedną pozycję, następnie Pan Przewodniczący oddał głos pani Katarzynie Stachowicz.

PRZYJĘTY PORZĄDEK POSIEDZENIA:

1. Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.
2. Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Komisji w dniu 10 listopada 2021 r.
3. Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Komisji w dniu 18 listopada 2021 r.
4. Opiniowanie projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” (druk VI/489).

---

¹ posiedzenie w trybie zdalnym na podstawie art. 15zxx ust. 3 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw

5. Opiniowanie projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie przyjęcia apelu dotyczącego podjęcia pilnych działań mających na celu wypracowanie konkretnych rozwiązań zmierzających do przywrócenia dotychczasowego stanu rzek Sztoły, Baby i Białej (druk VI/492).
6. Sprawy różne.

Radna Sejmiku Województwa Śląskiego, pani Katarzyna Stachowicz, powiedziała, że klub Koalicji Obywatelskiej wystąpił z apelem do pani minister Moskwy i chciałby, aby został on przyjęty w formie uchwały. Od kilku miesięcy mieszkańcy Zagłębia, ekolodzy, samorządowcy są zaniepokojeni informacją o wyłączeniu systemu odwadniania zakładu górniczego w związku z likwidacją kopalni Olkusz-Pomorzany, która należy do ZGH „Bolesław”. Wyłączenie odwadniania i zatrzymanie zrzutu wód do rzek stanowi duże zagrożenie dla cennych przyrodniczo i społecznie rzek Sztoły, Baby i Białej, a w konsekwencji Białej Przemszy. Doprowadzi to do likwidacji tych rzek oraz skażenia ujęć wody, m. in. w Dąbrowie Górniczej, Ujejscu i Łazach Będowskich, wyrządzi olbrzymie szkody w środowisku przyrodniczym na tym terenie, co będzie oznaczało katastrofę ekologiczną. Rzeki Biała i Biała Przemsza leżą na terenie województwa śląskiego. W dolinie Sztoły występuje 170 gatunków roślin – więcej niż w Pienińskim Parku Narodowym. Są też zwierzęta chronione – bobry, łosie, wilki. Dlatego ta sytuacja jest dużym zagrożeniem ekologicznym dla tego terenu. Ponadto niedaleko Bolesławia osunęła się ziemia, wiemy jakie są konsekwencje zamknięcia kopalni. Apel jest przygotowany do pani minister z prośbą o podjęcie działań, które w jakiś sposób zahamowałyby tę degradację środowiska. ZGH „Bolesław” wziął niejako kredyt od natury, wyciągając spod ziemi więcej wody, niż wypływało naturalnie, zabierając rzece źródła i inne dopływy. Jednak kiedyś ten kredyt trzeba będzie spłacić, wymaga tego również polskie prawo, które stanowi o tzw. przepływie gwarantowanym, a zwłaszcza nienaruszalnym. Dlatego złożyliśmy do pana Przewodniczącego Sejmiku ten projekt apelu z prośbą o podjęcie pilnych działań mających na celu wypracowanie konkretnych rozwiązań zmierzających do przywrócenia dotychczasowego stanu rzek Sztoły, Baby i Białej. Są opinie, że rzeka Sztoła była sztuczna, że powstała dzięki kopalni – to jest nieprawda, są dokumenty mówiące o tym, że rzeka Sztoła płynęła w 1931 r. i istniała przed powstaniem kopalni, był tam tartak i młyn. Stanowiła także ujęcie dla Sosnowca, Dąbrowy Górniczej.

Problem jest bardzo poważny, dlatego proszę państwa jako Komisję o poparcie tego apelu. Bardzo wiele stowarzyszeń z tego terenu, ekologów, zbierało podpisy w tej sprawie, angażują się samorządowcy – sprawa jest o tyle ważna, że warto taki apel przyjąć.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Przemysław Wydra, powiedział, że interesował się tą sprawą. Rzeka Sztoła płynęła już wcześniej, ale przepływ był nieco mniejszy, działalność kopalni obniżyła wody gruntowe i dzisiaj rzeczywiście ta rzeka sama by sobie nie poradziła, przepływ wody zmniejszyłby się o 90%. Natomiast pompowanie to również koszty, tam 20-30 lat trzeba by było pompować, żeby te warunki hydrologiczne wróciły do normy sprzed działalności kopalni.

Radna Sejmiku Województwa Śląskiego, pani Katarzyna Stachowicz, wyjaśniła, że nie jest w stanie odnieść się do kwestii technicznych. Argument jest taki, że za jakiś czas te rzeki znowu będą płynąć naturalnie. Rzeki płynęły zanim powstała kopalnia, stan ten został naruszony i jeżeli kopalnia zostaje zamknięta, są to koszty. Przecież istnieją zamknięte kopalnie, z których woda jest cały czas pompowana. Może jest też jakiś inny sposób, alternatywny... Opracowanie profesora Mariusza Czopa mówi o takich możliwościach. Nie ma w tej chwili nic ważniejszego niż środowisko, więc powinniśmy wykorzystać wszystkie możliwości.

Mecenas Piotr Urbański, Departament Obsługi Prawnej i Nadzoru Właścicielskiego, powiedział, że z formalno-prawnego punktu widzenia nie ma przeszkód, żeby Sejmik podejmował apel, co do treści i działalności przedsiębiorcy wpływających na zanik wód nie posiadam dostatecznej wiedzy. Zwracam tylko uwagę na drobny błąd w treści uchwały: nazwisko pani minister Moskwy powinno podlegać odmianie – zamiast „Annie Moskwa” powinno być „Annie Moskwie”.

Ad. 2.

Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Komisji w dniu 10 listopada 2021 r.

Przewodniczący Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Józef Kubica, wobec braku uwag poddał projekt protokołu pod głosowanie:

(ZA – 6, PRZECIW – 0, WSTRZYMAŁ SIĘ – 0).

Ad. 3.

Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Komisji w dniu 18 listopada 2021 r.

Przewodniczący Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Józef Kubica, wobec braku uwag poddał projekt protokołu pod głosowanie:

(ZA – 6, PRZECIW – 0, WSTRZYMAŁ SIĘ – 0).

Ad. 4.

Opiniowanie projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” (druk VI/489).

Dyrektor Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, pani Hanna Pompa-Obońska, przybliżyła ideę planu ochrony parku. Park Krajobrazowy „Lasy nad Górną Liswartą” znajduje się w północno-zachodniej części województwa. Jest to tzw. wielkopowierzchniowa forma ochrony przyrody – 387 km² obszaru, na jego terenie znajduje się 12 gmin (Blachownia, Konopiska, Starcza, Panki, Przystajń, Wręczyca Wielka, Boronów, Ciasna, Herby, Kochanowice, Koszęcin, Woźniki). Głównym elementem ochrony jest specyficzny krajobraz dorzecza Liswarty oraz obszary leśne. Park krajobrazowy został powołany na mocy rozporządzenia wojewody częstochowskiego w 1998 roku. W 2008 roku wojewoda śląski określił cele szczególne ochrony tego parku, a ustawa o ochronie przyrody wskazuje, jak taki plan ochrony powinien być skonstruowany. Dokument ten jest dla nas ważny, bo możemy m.in. zarządzać w efektywny sposób ochroną środowiska na tym obszarze, z poszanowaniem jego gospodarczego wykorzystania. Dokument będzie obowiązywał 20 lat. Cele ochrony środowiska związane z ochroną przyrody, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego będą również chronione w istniejących dokumentach strategicznych i planistycznych gmin. Plan był realizowany w latach 2017-2019; koszt pełnej dokumentacji to około 500 tysięcy złotych, uzyskaliśmy dofinansowanie 80% wartości tego projektu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Realizatorem zadania była Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska z Warszawy. Dokument spełnia wszystkie wymogi prawne związane z przygotowaniem takiego planu.

Przewodniczący Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Józef Kubica, wobec braku pytań poddał projekt uchwały pod głosowanie:

(ZA – 6, PRZECIW – 0, WSTRZYMAŁ SIĘ – 0).

Ad. 5.

Opiniowanie projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie przyjęcia apelu dotyczącego podjęcia pilnych działań mających na celu wypracowanie konkretnych rozwiązań zmierzających do przywrócenia dotychczasowego stanu rzek Sztoły, Baby i Białej (druk VI/492).

Przewodniczący Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Józef Kubica, wspomniał o sporze sądowym w tej sprawie; uzgodniono także poprawienie błędu językowego w treści apelu.

Członek Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pani Iwona Jelonek, powiedziała, że nie chodzi o upadłość firmy. Złoże zostało „szczerpane” w wyniku udzielonej koncesji i ten zakład nie może już dalej funkcjonować jeśli chodzi o wydobywanie. Teraz trwa zamykanie, wygaszanie tej firmy. Pracują tam hydrologi, studenci mieli tam praktyki. Nie jest to upadłość, tylko „szczerpanie” złoża. Temat jest żywy od wielu miesięcy, ale nie wiem jak sprawy toczą się w postępowaniu sądowym.

Dyrektor Departamentu Ochrony Środowiska, pani Jolanta Prażuch, powiedziała, że za utrzymanie właściwego stanu ekologicznego wód powierzchniowych (minimalnego przepływu) odpowiadają Wody Polskie. Wszystkie wody powierzchniowe podzielone są na jednolite części wód, dla których opracowuje się plan gospodarowania wodami, określający zagrożenia, stan ekologiczny, sposoby dojścia do właściwego stanu ekologicznego, działania minimalizujące negatywne oddziaływanie m.in. przemysłu.

Dla tych wód powierzchniowych plan gospodarowania wodami został zaktualizowany, dobrze byłoby zasięgnąć opinii Wód Polskich, które mogłyby wyjaśnić te działania ochronne, które do tych części wód zostały zaplanowane. Jeśli chodzi o Sztołę, to nie tylko działalność ZGH „Bolesław” i eksploatacja rud cynku i ołowiu w tym rejonie, ale są to też potężne leje depresyjne powodowane przez eksploatację piasku. Sztoła to rzeka – wstążka z wąskim pasem zieleni, która wije się wśród pól pozostałych po eksploatacji piasku, lej depresyjny jest tam szacowany na 350 km². Dlatego nie można też zapominać o oddziaływaniu tej kopalni piasku. Zapoznanie się ze stanowiskiem Wód Polskich byłoby wskazane.

Radna Sejmiku Województwa Śląskiego, pani Katarzyna Stachowicz, powiedziała, że Wody Polskie są spółką Skarbu Państwa, dlatego apel jest do pani minister i to ministerstwo będzie rozmawiało z Wodami Polskimi i zasięgało ich opinii, co można by jeszcze zrobić, żeby nie doprowadzić do tej katastrofy ekologicznej.

Członek Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pani Beata Kocik, wyraziła opinię, że ma za mało informacji, żeby podjąć decyzję w sprawie apelu; jest on przedwczesny. Temat jest bardzo ważny, ale powinniśmy mieć więcej informacji, żeby podjąć taką uchwałę.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Przemysław Wydra, zapytał, jaki jest przewidywany termin zakończenia wypompowywania wody.

Radna Sejmiku Województwa Śląskiego, pani Katarzyna Stachowicz, powiedziała, że wypompowywanie wody zakończono w grudniu i ta katastrofa ekologiczna już jest. Byłam tam na miejscu, mam zdjęcia, tam leżą martwe zwierzęta. Ja też nie mam dogłębnej wiedzy, ale uważam, że forma apelu czy prośby o podjęcie jakichkolwiek działań nie jest czymś, czego Sejmik Województwa Śląskiego nie mógłby przyjąć.

Przewodniczący Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Józef Kubica, wobec braku innych głosów poddał projekt uchwały pod głosowanie:
(ZA – 4, PRZECIW – 0, WSTRZYMAŁ SIĘ – 2).

Ad. 6.

Sprawy różne.

Przewodniczący Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pan Józef Kubica, wobec braku uwag i pytań i wskutek wyczerpania porządku obrad zamknął posiedzenie Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Józef Kubica

Przewodniczący
Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej